

Stemcomputers falen

HENK TOLSMA

AMSTERDAM - Alle problemen die met automatisering gepaard gaan - gebrekkige organisatie, gebrek aan deskundigheid, falende techniek - hebben zich ook voorgedaan tijdens de gemeenteraadsverkiezingen vorige week woensdag. Overigens moet dat wel in verhouding worden gezien: in minder dan tien van de 352 gemeenten waren er problemen met stemcomputers en stemmenverwerking.

In Amsterdam kon na sluiting van de stemlokalen het softwarepakket voor verwerking van stemmen niet worden opgestart. Medewerkers van leverancier en producent Civility Amsterdam bleken op dat moment niet oproepbaar noch bereikbaar. Pas tegen twaalfen waren de problemen in samenwerking tussen gemeente en leverancier opgelost. De grootste gemeente van ons land stemt overigens nog volledig handmatig.

In Den Haag hadden gemeenteambtenaren, tegen het advies van leverancier Nedap,

de pc's voor centrale verwerking van alle stemmen in een netwerk verbonden. Dit maakt de gegevensuitwisseling langzamer dan bij autonome verbindingen tussen pc's en centrale computer, aldus Nedap.

In Nijmegen lukte het uitprinten van de stembusuitslag niet. Dit is opgelost in telefonisch overleg tussen gemeente en Nedap-helpdesk. In enkele gemeenten kon de centrale computer geen stemmen tellen, omdat deze standaard bezig was een automatische back-up van de werkzaamheden van de afgelopen dag te maken. Ook in Groningen, Goes en Bunschoten haperde de automatische stemregistratie.

Volgens Nedap is minder dan een half procent van alle stemmachines uitgevallen. Meestal door bedieningsfouten, in enkele gevallen door falende techniek. De meeste bedieningsfouten zijn gemaakt bij het plaatsen 's morgens van het stemgeheugen (twee 64-pins Eeproms per stemmachine) met partijen en kandidaten. Nedap heeft zeventig procent van deze markt.